

ХЕРСОНСЬКА ДЕРЖАВНА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ТА
ІННОВАЦІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін та
інноваційної педагогіки
Протокол № 1 від «28» серпня 2023 р.

Вікторія ДОБРОВОЛЬСЬКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРОФЕСІЙНА ЕТИКА НАУКОВЦЯ

Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	27 Транспорт
Спеціальність	271 Морський та внутрішній водний транспорт
Спеціалізація	271.02 Управління судновими технічними системами і комплексами
Освітньо-наукова програма	Управління судновими технічними системами і комплексами
Семестр та курс навчання	I семестр, I курс
Статус дисципліни	обов'язкова
Форма навчання	очна

Херсон 2023 р.

Силабус дисципліни «Професійна етика науковця» розробила д.пед.н., професор, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та інноваційної педагогіки Антоніна ЛЯШКЕВИЧ.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-наукової програми

Володимир САВЧУК

Завідувач аспірантури та докторантури

Едуард АППАЗОВ

Наукове товариство студентів (слухачів), аспірантів, докторантів,
молодих вчених

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Науковий стиль української мови
Викладач	д.пед.н., професор Ляшкевич А. І.
Контактний номер викладача	+38(066)2143743
E-mail викладача	antonina26.72@gmail.com
Код дисципліни з освітньої програми	ОК 3
Обсяг дисципліни	3 кредити / 90 годин
Час проведення занять, консультацій	I семестр
Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни	Дисципліна «Професійна етика науковця» за навчальним планом та освітньо-науковою програмою входить до циклу загальної підготовки, та спрямована на свідомому розумінні будувати свою фахову діяльність за принципами наукової об'єктивності та моральності.
2. Анотація до курсу	
Набуті знання, уміння й навички з дисципліни «Професійна етика науковця» є необхідною умовою успішної наукової та професійної діяльності майбутніх докторів філософії з технічних спеціальностей.	
3. Мета та завдання курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни – ознайомлення здобувачів зі змістом та принципами професійної етики вченого, вимогами до його діяльності в системі українського та світового наукового співтовариства.</p> <p>Завданням дисципліни «Професійна етика науковця» є методологічне забезпечення самостійної креативно-дослідницької діяльності на етико-філософських засадах у майбутніх докторів філософії.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Згідно з вимогами освітньо-наукової програми здобувачі освіти повинні набути таких <i>загальних і професійних компетентностей</i>:</p> <p>ЗК1. Здатність до письмової та усної комунікації українською та англійською мовами. Здатність володіння теоретичним термінологічним науковим апаратом щодо предметної області. ЗК2. Уміння планувати та керувати часом. ЗК5. Здатність ефективно працювати в національному та міжнародному контексті, як особистість і як член команди. ЗК6. Уміння діяти на основі етичних міркувань. ЗК7. Навики взаємодії та міжособистісні навички. Уміння мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. ЗК9. Уміння адаптуватися та працювати в нових ситуаціях. ЗК10. Здатність проявляти креативність, продукувати нові ідеї для розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницької діяльності. ЗК11. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації, що отримана з різних джерел. ЗК12. Здатність використання комп'ютерних, інформаційних та комунікаційних технологій, що необхідні для проведення наукових досліджень. ЗК14. Здатність продемонструвати свої знання та розуміння основних фактів, концепцій, правил та теорій, пов'язаних з предметом дослідження. Вміння інтерпретувати результати досліджень, здійснювати підготовку аналітичних матеріалів, наукових доповідей і презентацій та брати участь в дискусіях із досвідченими фахівцями. ЗК15. Володіти методологією науково-педагогічної діяльності. ПК9. Здатність діяти на основі етичних принципів, норм права і вимог міжнародних академічних стандартів при плануванні і проведенні досліджень, обробці і оприлюдненні отриманих даних. ПК12. Здатність у рамках власного дослідження зробити оригінальний науковий внесок у теорію і практику досліджуваної проблематики.</p> <p style="text-align: center;">Результатами навчання за освітньо-науковою програмою є:</p>	

ПРН02 Встановити самостійно дослідницькі цілі. ПРН03 Вибирати технологію пошуку інформації, співвідносити інформацію для вирішення конкретних дослідницьких задач. ПРН04 Побудувати та аналізувати інформаційні бази. ПРН05 Модифікувати набуті знання та навички. Ідентифікувати, імітувати та копіювати навички виконання певних дій. ПРН06 Відходити від стереотипів, адаптуватися та діяти в новій ситуації, аргументувати нестандартні рішення в критичних ситуаціях. ПРН07 Передбачати можливості для успішної реалізації інноваційних ідей. ПРН08 Поважати думку колег, в тому числі, що мають іншу точку зору. Допомогати колегам у формальній та неформальній обстановці. ПРН12 Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми в сфері управління СТСіК українською та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях. ПРН13 Продемонструвати стиль ділового спілкування при оформленні документів та в діловій переписці. ПРН14 Показати знання особливостей етикету при проведенні ділових зустрічей. ПРН15 Визначати та реалізовувати дослідницькі та проектні цілі в межах правого поля. Співвідносити інструменти реалізації дослідницьких задач з нормативно-правовими актами. ПРН18 Застосувати функцію самоменеджменту та самомотивації. ПРН19 Трансформувати теоретичні знання у практичну площину. ПРН20 Узагальнити та дослідити на теоретичному рівні отримані практичні результати. ПРН21 Вирішувати задачі інноваційного характеру за допомогою сучасних програмних та технічних засобів. ПРН22 Володіти новітніми педагогічними технологіями, активними та інтерактивними методами навчання, високою педагогічною культурою, планувати та організовувати різні форми організації освітнього процесу. ПРН 24 Застосувати принцип доцільності при виборі дослідницьких інструментів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Професійна етика науковця» аспірант повинен

знати:

- сутність і види професійної етики; принципи і норми ділового етикету;
- етапи ділового інтерв'ю; національні особливості ділового спілкування;
- основні вимоги до одягу ділової людини; правила телефонного етикету;
- норми використання офісної техніки;
- етапи планування та підготовки ділового засідання;
- правила дорожнього етикету;
- принципи проведення ділових бесід;

уміти:

- відповідально ставитися до професійних обов'язків;
- задавати питання та брати участь у колективному обговоренні ділових проблем;
- організовувати і проводити співбесіду;
- застосовувати вербальні та невербальні засоби ділового спілкування;
- урахувати психологічні та соціокультурні особливості співрозмовника задля створення умов позитивного ділового спілкування;
- творчо користуватися набутими знаннями в професійній діяльності.

Методи вимірювання результатів навчання (компетентностей):

В умовах навчального процесу з використанням різних форм групової та індивідуальної роботи (індивідуально-творче завдання, аналіз наукових текстів, виступ з доповіддю, науково-дослідна робота, педагогічне тестування, студіювання джерельної бази тощо) здійснюється перевірка систематизованих комунікативних вмінь та навичок, застосування отриманих знань для вирішення певного кола питань у науковій або професійній сферах, використовуючи опрацьований матеріал адекватно до ситуації.

5. План вивчення навчальної дисципліни

№ тижня	Назва теми	Форма організації навчання та кількість годин			Самостійна робота
		Лекційне заняття	Лаборатор не заняття	Практичне заняття	
1.	Етика вченого як галузь етичного знання	2	-		6
2.	Професійне само-визначення молоді як моральна, психолого-педагогічна та соціальна проблема	4	-	2	4
3.	Права та обов'язки науково-педагогічного, педагогічного і наукового працівника	4	-	2	6
4.	Наукове обґрунтування понять професія і професіоналізм	2	-	2	4
5.	Основні принципи педагогічної і наукової етики	2	-	2	10
6.	Мораль та етика молодого науковця	4	-	2	6
7.	Етика і культура міжособистісного спілкування	4		2	4
8.	Спілкування як науково-практична проблема	2			4
9.	Етикет в професійній культурі педагога. Імідж викладача в корпоративній культурі навчального закладу	2			2
10.	Етикет спілкування із зарубіжними діловими партнерами	2		2	2
Разом годин		28	-	14	48

6. Графік самостійної роботи

№ з/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1.	Підготовка до практичних занять	14	щотижнево	Усне та письмове опитування
2.	Підготовка теоретичних питань (у тому числі питання, відведені на самостійне опрацювання)	10	щотижнево	Теоретичні питання, практичні та ситуативні завдання
3.	Виконання реферату	14	І раз в семестр	Усний захист
4.	Підготовка до заліку	10	В кінці семестру	Тестові та практичні завдання
Разом		48	-	-

7. Рекомендована література

Основна література:

- Бралатан В. П. Професійна етика : навч. посібник / В. П. Бралатан, І. В. Гуцаленко, Н. Г. Здирко. К. : Центр учбової літератури, 2011. 251 с.
- Василевська Т. Е. Етичні аспекти взаємовідносин між колегами у професійних колективах державних службовців: Зб. наук. праць / За заг. ред. В.І.Князева. Вип. 2. К., 2004.
- Капто А. Профессиональная этика / Институт социально-политических исследований РАН. М., 2006. 800 с.
- Малахов В. А. Етика : Курс лекцій : Навч. посібник. К. : Либідь, 2001. 384 с.
- Малахов В.А. Етика спілкування: Навчальний посібник для аспірантів вищих навчальних закладів. К.: Либідь, 2006. 386 с.

7. Чмут Т. К., Чайка Г. Л. Етика ділового спілкування: Навчальний посібник. 6-ге вид., випр. і доп. К.: Знання, 2007. 336 с.
8. Шеломенцев В. М. Етикет і сучасна культура спілкування. К. : Лібра, 2003. 424 с.
9. Шеломенцев В. Етикет і культура спілкування. К., Либідь, 1995. 403 с.

Додаткова література:

1. Инга Вольф. Правила международного этикета. Берлин, 1995. 605с.
2. Йонас Г. Принцип відповідальності. У пошуках етики для технологічної цивілізації. К. : Лібра, 2001. 400 с.
3. Кант И. Критика способности суждения. С.-П. : С.-П. Гос. ун-т. , 2001. 539 с.
4. Международный этикет. М.: АСТ, 2004. 515 с.
5. Попович М. Бути людиною. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2001. 223с.
6. Апресян Р. Профессиональная, прикладная и практическая этики. Сайт Института философии РАН. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://iph.ras.ru/uplfile/ethics/biblio/Apressyan/Prof_ethics.html
7. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність. Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>.

8. Контроль і оцінка результатів навчання

Контроль знань у рамках навчальної дисципліни здійснюються з урахуванням європейської кредитно-трансферної системи. Видами контролю знань є поточний контроль та семестрова атестація. Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних, практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти доктора філософії. Семестрова атестація проводиться у формі заліку. Слід зазначити, що виконання всіх складових навчального плану є обов'язковою умовою вивчення дисципліни. Роз'яснення складних тем або поглиблене вивчення додаткової інформації може відбуватися у години консультацій, згідно з графіком.

Елементи навчальної діяльності	Кількість занять	Максимальний бал за вид роботи	Всього за семестр, бали
Опрацювання контрольних питань тем лекцій	14	4	56
Виконання практичних робіт	7	4	28
Виконання індивідуального завдання (реферат, презентація) на платформі LMS Moodle		8	8
Підготовка і виконання залікової роботи на платформі LMS Moodle		8	8
Всього максимум за семестр			100

9. Політика навчальної дисципліни

Пропущені заняття (лікарняні, мобільність, і т. д.). Пропущені заняття необхідно відпрацювати. Для цього здобувач освіти має виконати індивідуальні завдання за пропущеними темами (завдання видає викладач).

Поведінка в аудиторії. Усі учасники освітнього процесу мають дотримуватися етичних норм. Здобувач вищої освіти зобов'язаний старанно та сумлінно навчатися протягом усього періоду отримання освіти. Водночас він повинен підтримувати інших у прагненні поглиблювати знання та виконувати свої обов'язки. Від викладача вимагається доброзичливе, серйозне і тактовне ставлення до здобувачів вищої освіти.

Політика щодо академічної доброчесності: Письмові роботи підлягають перевірці на наявність плагіату та допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних робіт та екзаменів заборонено. У процесі тестування дозволено використовувати лише нормативні документи.